

Udskriftsdato: mandag den 15. juni 2026

KEN nr 10349 af 19/12/2014 (Gældende)

Ankestyrelsens principafgørelse 89-14 om aktivitets- og samværstilbud - formål - omfang - funktionsevne

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 2014-2125-43141

Ankestyrelsens principafgørelse 89-14 om aktivitets- og samværstilbud - formål - omfang - funktionsevne

Resumé:

Principafgørelsen fastslår

Kommunen var ikke berettiget til at nedsætte en borgers aktivitets- og samværstilbud fra fire dage til tre dage om ugen med begrundelsen, at borgeren kan beskæftige sig selv og har mulighed for at indgå i sociale fællesskaber og deltage i botilbuddets aktiviteter og arrangementer, uden at have undersøgt, om der er aktiviteter i botilbuddet, og i hvilket omfang borgeren kan deltage i aktiviteterne.

Et aktivitets- og samværstilbud kan reduceres, hvis borgerens behov for aktivitet og samvær fortsat dækkes ved den ændrede bevilling.

Formålet med aktivitets- og samværstilbud

Formålet med bestemmelsen er at skabe indhold i hverdagen for personer, som på grund af deres funktionsnedsættelse ikke har mulighed for at deltage i aktiviteter på lige fod med personer uden funktionsnedsættelse. Kommunen skal ved bevilling af tilbuddet tage udgangspunkt i borgerens funktionsnedsættelse og sikre, at det bevilgede tilbud opfylder behovet for socialt samvær eller stimulering til at øge egne færdigheder.

Kommunen skal foretage en konkret og individuel vurdering af borgerens behov for aktivitets- og samværstilbud. Der skal være tale om en betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer, som medfører et behov for socialt samvær eller stimulering til at øge egne færdigheder ved aktiviteter og livsudfoldelse.

Nedsættelse af aktivitets- og samværstilbud

En ændring, herunder nedsættelse, af en borgers aktivitets- og samværstilbud forudsætter en konkret og individuel vurdering, hvor borgerens ønsker og funktionsevne inddrages.

Kriterier for ændringen kan eksempelvis være borgerens ønske om en ændring af tilbuddet eller, at borgerens behov bliver opfyldt ved den nye bevilling.

Borgerens ønske om ændring af tilbuddet kan f.eks. komme til udtryk ved, at borgeren ikke har gjort brug af sit tilbud i så stort et omfang, eller hvis borgeren flere gange har ytret ønske om at være alene fremfor at komme i tilbuddet.

Hvis et aktivitets- og samværstilbud ikke opfylder borgerens behov, skal borgeren have mulighed for at få dækket sit behov på anden vis. Dette kan eksempelvis ske ved at botilbuddet tilbyder aktiviteter, som opfylder samme behov, eller ved at borgeren anvender en ledsagerordning til sociale aktiviteter. Behovet kan også dækkes ved, at botilbuddet yder støtte og vejledning til, at borgeren kan komme ud og have socialt samvær, f.eks. hvis borgeren får støtte af botilbuddet til at besøge medbeboere eller til at få besøg fra andre medbeboere.

Et aktivitets- og samværstilbud kan ikke nedsættes med henvisning til, at borgeren kan beskæftige sig selv, medmindre borgeren selv har udtrykt ønske om at være alene.

Lov:

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 1023 af 23. september 2014 - § 104

Afgørelse:

1. Baggrund for at behandle sagen

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt for at afklare, hvad formålet med aktivitets- og samværstilbud er, samt afklare kriterierne for at fastsætte tilbuddets omfang.

2. Reglerne

Lov om social service § 104 fastslår, at kommunen skal tilbyde aktivitets- og samværstilbud til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer til opretholdelse eller forbedring af personlige færdigheder eller af livsvilkårene.

Det fremgår af punkt 147 i vejledningen om særlig støtte til voksne, at aktivitets- og samværstilbud efter § 104 har til formål at øge den enkeltes livskvalitet i dagligdagen og retter sig især mod borgere med behov for socialt samvær og aktiviteter i fællesskab. Tilbuddet kan medvirke til, at de forskellige målgrupper kan udfolde sig sammen med andre og deltage i et socialt fællesskab.

Det fremgår af punkt 150 i vejledningen om særlig støtte til voksne, at det enkelte tilbud indrettes, så de imødekommer bestemte målgruppers behov, herunder skaber mulighed for samvær med ligestillede, eksempelvis jævnaldrende. I tilbud for borgere med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne kan der være behov for at yde aktiverende støtte og omsorg, herunder træning i almindelige daglige levedfunktioner (ADL træning), sprogstimulation og lystbetonede aktiviteter. Bl.a. sansestimulerende aktiviteter kan medvirke til at give tryghed og være en aktivitet, som forbedrer kommunikation, valgmuligheder og medindflydelse.

3. Andre principafgørelser

Gældende

Følgende principafgørelse er brugt ved afgørelsen og gælder stadig:

C-42-01: Amtskommunen kunne godt reducere en mands aktivitets- og samværstilbud fra 100 % til 60 %, da der blev foretaget en konkret vurdering af mandens behov for tilbuddet, samt fordi afgørelsen ikke var åbenbart urimelig. Ankestyrelsen fandt ikke, at en reduktion af serviceniveauet for beboere i amtslige botilbud var urimelig, da denne blev begrundet med, at beboere i amtslige botilbud i forvejen modtog en høj grad af socialpædagogiske tilbud i modsætning til hjemmeboende personer eller personer i kommunale botilbud.

Ankestyrelsen har ikke andre principafgørelser på området.

4. Den konkrete afgørelse

Ankestyrelsen har i møde truffet afgørelse i NNs sag om aktivitets- og samværstilbud.

Resultatet er

- NN har fortsat ret til aktivitets- og samværstilbud 4 dage om ugen

Det betyder, at vi ændrer kommunens afgørelse af 27. juni 2014.

Der var enighed på mødet.

Begrundelsen for afgørelsen

Ankestyrelsen vurderer, at kommunen ikke har dokumenteret, at der er grundlag for at nedsætte NNs aktivitets- og samværstilbud fra 4 til 3 dage om ugen med den begrundelse, at hun kan beskæftige sig selv og har mulighed for at indgå i socialt fællesskab og deltage i botilbuddets aktiviteter og arrangementer.

Det følger af servicelovens § 104, at kommunen skal tilbyde aktivitets- og samværstilbud til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne til opretholdelse eller forbedring af personlige færdigheder eller af livsvilkårene.

Vi vurderer derfor, at NN har ret til at fortsætte med aktivitets- og samværstilbud 4 dage om ugen.

Vi lægger i afgørelsen vægt på, at kommunen har henvist NN til at beskæftige sig selv og deltage i botilbuddets aktiviteter og arrangementer uden at have undersøgt, om der er aktiviteter og arrangementer på det pågældende tilbud, om NN deltager i aktiviteterne og, om der er mulighed for deltagelse i et større omfang efter reduktionen.

Formålet med aktivitets- og samværstilbud er at opretholde eller forbedre personlige færdigheder og livsvilkår, hvilket kan ske i såvel botilbuddet som i et særskilt aktivitets- og samværstilbud forudsat, at der er aktiviteter, der dækker behovet.

NN bor i et døgndækket botilbud, hvor hun får støtte til udviklingen af hendes personlige færdigheder. Hun indgår ifølge kommunen i et socialt fællesskab og deltager i botilbuddets aktiviteter og arrangementer. Det fremgår af kommunens afgørelse, at NNs behov for aktivitet og samvær ikke er dækket ved de tre dage i aktivitets- og samværstilbuddet, men de oplyser ikke, hvilke muligheder for aktivitet og samvær hun ellers har og kan gøre mere brug af i botilbuddet.

Et aktivitets- og samværstilbud kan godt reduceres, hvis behovet fortsat dækkes ved den ændrede bevilning. Er behovet større end omfanget af det reducerede tilbud, kan det dækkes på anden vis f.eks. ved aktiviteter i botilbuddet. Det forudsætter, at botilbuddet tilbyder aktiviteter, som kan opfylde behovet, som en borger kan gøre mere brug af, når et andet tilbud bliver reduceret.

Kommunen har ikke godtgjort, at botilbuddet tilbyder aktiviteter og arrangementer udover de 3 dage i aktivitets- og samværstilbuddet, som kan opfylde NNs behov.

Vi finder på den baggrund, at kommunen ikke kan nedsætte NNs aktivitets- og samværstilbud fra 4 dage til 3 dage om ugen.